

Beschouwingen bij de kadernota 2023 – 2026.

Voorzitter,

Na voor mij persoonlijk een paar lastige maanden heb ik het politieke werk weer opgepakt. Ten slotte hebben de kiezers niet voor niets ruim 800 stemmen gegeven aan de CU en in Klundert waren we zelfs de grootste partij. Dit schept verplichtingen. Zoals ik al in een eerder stadium aankondigde zal de CU de komende 4 jaar als oppositie partij zich manifesteren. In dat kader hebben wij dan ook binnen de fractie de voorliggende kadernota met bijbehorende stukken besproken.

Zoals uit het raadsvoorstel blijkt is het bestuursakkoord wat gesloten is door de coalitiepartijen OM, VVD en ML en de beleidsarme kadernota samengevoegd tot 1 geheel. Hier begint dus al voor onze fractie het eerste uitgangspunt. Bij het bestuursakkoord zijn wij niet betrokken en of vooraf geïnformeerd. De uitgangspunten die hierin staan worden dus 1 op 1 overgenomen. Of je het daar mee eens bent of niet is niet aan de orde. Het komt er op neer, je gaat erin mee als oppositie partij of niet. Andere keuzes zijn er nauwelijks tenzij met een stemverklaring. Nog belangrijker is dat de uitgangspunten in zowel het bestuursakkoord als de kadernota basis zijn voor de begroting 2023 en verder. Met andere woorden als je akkoord gaat als fractie dan stem je in zowel met dit raadsvoorstel alsmede de nog te realiseren begroting 2023 waar al deze zaken waarschijnlijk zullen worden opgenomen. Ben je het er niet mee eens dan kan je alleen tegen de begroting stemmen of een stemverklaring afleggen. Uit mijn inleiding voorzitter blijkt wel dat dit feitelijk een weg is die de CU niet wil gaan maar gedwongen door de keuzes gemaakt door de coalitie partijen kan het niet anders. Als u goed hebt geluisterd kunt u zelf de conclusie wel trekken dat het voorliggende Raadsvoorstel niet door de CU kan worden ondersteund. Jammer maar als je samen wilt optrekken is het geven en nemen in het leven en soms water bij de wijn doen. Nu is het eenrichtingsverkeer en kan ik als oppositie partij alleen maar voor of tegen stemmen zonder inbreng vooraf. Ik vraag mij af of de huidige coalitie dit allemaal vooraf heeft gerealiseerd. Wij zien het als CU nog steeds dat veel samen kan worden gedaan maar blijkbaar is dit niet het uitgangspunt van de huidige coalitie of vergis ik mij hierin?

Vanzelfsprekend roept het bovenstaande misschien wel vragen bij jullie op. Nou als fractievoorzitter wil ik best aangeven wat voor onze fractie niet acceptabel is in het bestuursakkoord en waar wat we de kadernota niet kunnen onderschrijven. Misschien komen hier antwoorden op vanuit het college en die zullen we dan ook afwachten om definitief te bepalen hoe en op welke wijze we zullen stemmen over de kadernota en bijbehorende stukken.

Als eerste de 4 miljoen euro voor de vitale centra die worden gehaald uit de vrije reserve en wordt afgezonderd. Voor ons is het volstrekt onduidelijk waarom nu ineens elk jaar een miljoen euro extra zonder een bijbehorend plan. In het verleden is er al 5 miljoen beschikbaar gesteld en deze is bij lange niet uitgegeven. Alleen Zevenbergen heeft een nieuw centrum, maar de overige kernen Klundert, Fijnaart en Willemstad wachten hier nog steeds op. Hierbij moet worden gezegd dat het plan van Klundert er al 7 jaar ligt en de anderen worden gemaakt. Dus wat onze fractie betreft, eerst afmaken wat we hebben toegezegd aan onze inwoners en pas aanvullende gelden beschikbaar stellen als er concrete plannen liggen. Om nu al in totaal 4 miljoen te halen uit de vrije reserves gaat ons veel te ver.

Een aanjager woningbouw voor de kleine kernen is ons inziens niet nodig. We weten welke plannen er liggen en in welke kleine kernen, die kunnen worden opgepakt binnen onze eigen organisatie.

Wij begrijpen dat er door de coalitie iets ingebracht is in het bestuursakkoord wat door de oppositie is genoemd. Ik doel hier b.v. op het preventief jeugdbeleid. Als we zien wat er in de kadernota nog meer aan extra middelen wordt gevraagd voor uitbreiding van FTE in het sociale domein, al dan niet tijdelijk en de bezuinigingsopgave die afgesproken is in de scan mens en maatschappij, vraag ik mij af hoe we de afgesproken bezuiniging gaan halen. Misschien zullen we die al dan niet geforceerd halen maar aan de achterzijde komen er zoveel personeelskosten bij dat uiteindelijk in onze ogen de verwachte bezuiniging naar beneden bijgesteld zal gaan worden.

Voorzitter, nu we het toch over de uitbreiding personeel tijdelijk en structureel hebben? Als je de beleidsarme kadernota leest dan kan je niet anders de conclusie trekken dat er alleen personeel bij moet. Wij als CU maken ons zorgen, niet alleen over de uitbreiding die nu gevraagd wordt, maar vooral als er volgend jaar wel een kadernota voorligt die niet beleidsarm is. Ik spreek niet over enkele FTE maar over meer dan 10, al dan niet tijdelijk. Gezien de krapte in de arbeidsmarkt is het voor ons de vraag of dit allemaal in te vullen is, maar bij accordering van het voorstel is dit wel de opgave waarmee het college aan de slag gaat.

De voorstellen over Energietransitie en klimaatadaptatie kunnen wij onderschrijven. De onderbouwing die hierbij is gedaan is duidelijk en acceptabel. Ik bedoel dan ontwikkeling 1 en 2 van de kadernota. Wel missen wij een passage over het stikstofbeleid. Hoe gaan we als Gemeente Moerdijk hier invulling aan geven en wat zijn de mogelijke kosten voor onze gemeente.

Verbaast zijn wij over de herinrichting van de Molenstraat en Doelstraat. Na de herinrichting van het centrum van Zevenbergen en de aanleg van de Haven is dit een forse tegenvaller die jarenlang doorwerkt in de begroting. Had dit niet eerder voorzien kunnen worden is dan de vraag? Is de Molenstraat niet een aantal jaren geleden al opgeknapt of vergis ik mij.

Onze fractie is van mening dat de gelden die nodig zijn voor herstel van de kade in Moerdijk moeten komen uit de beschikbare gelden die vrijkwamen na de onherroepelijk titel van het LPM. Een aanvullend krediet van 2,7 miljoen euro is dan niet nodig. De gelden vallen volgens het college buiten de scope maar maken wel onderdeel uit het totale project Waterfront. Met een beetje goede wil moet dit mogelijk zijn.

Voorzitter, inmiddels is de RIB over de uitkomst van de meicirculaire 2022 ontvangen. Uit deze circulaire blijkt dat onze Gemeente meer geld zal ontvangen vanuit het Rijk. De sombere vooruitzichten in de kadernota worden hierdoor wat afgezwakt, maar wij willen het college meegeven, kijk goed naar verdere ontwikkelingen, ook na 2023 voor zover dit kan. In ieder geval geeft dit voor 2022 en verder wat lucht.

Ik ga afronden, niet omdat er niets meer op te merken is, maar we hebben tenslotte maar 8 minuten.

Als laatste wat ons opviel en waar we zeker niet achter staan is het verschuiven van een groot aantal projecten. Kijken we naar blz. 33 van de kadernota dan zien we zo'n 10 projecten die worden doorgeschoven in tijd waarbij een aantal het gevolg is van uitloop van andere projecten maar het opschuiven de Randweg Klundert naar 2024 gereed, de school in Klundert naar 2028 (6 jaar na nu) is voor ons onacceptabel en niet uit te leggen aan de inwoners van Klundert. Zoals bekend zijn een aantal scholen in erbarmelijke staat en vervanging pas in 2028 is wat betreft de CU dan ook veel te laat. Waarom hierin schuiven? Er zullen wel weer gegronde redenen zijn maar bijvoorbeeld de aanleg van de Randweg is al een besluit uit 2012/2015. Ik denk dat het een open deur is dat we allemaal weten hoe een ieder hierin staat. Waarom dan niet doorpakken?

Voorzitter, zoals u heeft gehoord heeft de CU behoorlijk wat op- en aanmerking bij de kadernota waarin het bestuursakkoord is verwerkt. Ik wacht dan ook de reactie af van het college op het door ons gestelde.